

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

«01» 09 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОДФП.09 ПРАКТИКУМ З ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

для студентів

спеціальності **012 Дошкільна освіта**

освітнього рівня **першого бакалаврського**

освітньої програми **012.00.01 Дошкільна освіта**

вибіркової спеціалізації: **іноземна мова**

Київ-2020

Розробники:

Кондратюк С.Г., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти

Викладачі:

Кондратюк С.Г., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти

Шинкар Т.Ю, викладач кафедри дошкільної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол від 26.09.2020 р. № 1

Завідувач кафедри Г.В. Беленька

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 012.00.01 Дошкільна освіта

___ . ___ . 2020 р.

Гарант освітньої професійної програми 012.00.01 Дошкільна освіта (керівник проектної групи) О.А.Половіна

Робочу програму перевірено

___ . ___ . 2020 р

Заступник директора М.А. Машовець

Пролонговано:

на 20 ___ /20 ___ н.р. _____ (_____), « ___ » ___ 20 ___ р. протокол № ___

(підпис) (ПІБ)

на 20 ___ /20 ___ н.р. _____ (_____), « ___ » ___ 20 ___ р. протокол № ___

(підпис) (ПІБ)

на 20 ___ /20 ___ н.р. _____ (_____), « ___ » ___ 20 ___ р. протокол № ___

(підпис) (ПІБ)

на 20 ___ /20 ___ н.р. _____ (_____), « ___ » ___ 20 ___ р. протокол № ___

(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	на базі ОКР "Молодший спеціаліст"	
	денна	заочна
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/ годин	4/120	
Курс	4	4
Семестр	7	7
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	56	16
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	56	104
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу полягає в формуванні професійної компетентності майбутніх фахівців в галузі дошкільної освіти, що ґрунтується на вивченні теоретико-методичних основ ігрової діяльності дітей дошкільного віку в умовах суспільного дошкільного виховання та сім'ї.

Основними завданнями курсу «Практикум з ігрової діяльності» є:

- формування у студентів умінь розвитку у дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості в ігровій діяльності;
- формування знань про особливості організації ігрової (провідної) діяльності дітей раннього і дошкільного віку;
- формування умінь здійснювати педагогічний супровід ігрової діяльності дітей дошкільного віку, використовуючи педагогічні методи і прийоми.

Завдання навчальної дисципліни передбачають формування наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність – здатність самостійно та комплексно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей раннього та дошкільного віку із застосуванням теорії та методики дошкільної освіти в типових і невизначених

умовах системи дошкільної освіти.

ЗК-2. Здатність до самостійного пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-5. Здатність до планування, складання прогнозів і передбачення наслідків власної професійної та інноваційної діяльності щодо організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

ФК-1. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості в ігровій діяльності.

ФК-8. Здатність до організації ігрової (провідної) діяльності дітей раннього і дошкільного віку.

ФК-10. Здатність до педагогічного супроводу ігрової діяльності дітей раннього і дошкільного віку з особливими потребами відповідно до їх можливостей (інклюзивна освіта).

3. Результати навчання за дисципліною

ПРН-1. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби організації ігрової діяльності дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-3. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

ПРН-6. Планувати освітню роботу з організації ігрової діяльності з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього, дошкільного і молодшого шкільного віку, дітей з особливими потребами та складати прогнози щодо її ефективності.

ПРН-12. Володіти технологіями організації розвивально-ігрового середовища в групах дітей раннього і дошкільного віку.

Програма дисципліни «Практикум з ігрової діяльності» спрямована на якісну підготовку фахівця дошкільної освіти, здатного на науково-методичне осмислення педагогічних процесів в сучасній освіті.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни для:

денної форми навчання становить 120 години, з них 28 год. – лекції, 28 год. – семінарські заняття, 56 год. – самостійна робота, модульний контроль – 8 годин, підсумковий контроль – залік;

заочної форми навчання становить 120 години, з них 8 год. – лекції, 8 год. – семінарські заняття, 104 год. – самостійна робота, підсумковий контроль – залік .

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт						
	Усього	Аудиторна					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Самостійні	
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ							
Тема 1. Методологічні основи теорії ігрової діяльності дітей	8	2	2			4	
Тема 2. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку та етапи її розвитку	8	2	2			4	
Тема 3. Класифікація ігор дітей дошкільного віку	8	2	2			4	
Модульний контроль 1	2						2
Разом за модуль 1	26	6	6			12	2
Змістовий модуль 2. ПЕРЕДУМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ							
Тема 4. Програмові вимоги до організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку	8	2	2			4	
Тема 5. Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей дошкільного віку	8	2	2			4	
Тема 6. Планування ігрової діяльності дітей	8	2	2			4	
Тема 7. Організація ігрового простору	8	2	2			4	
Модульний контроль 2	2						2
Разом за модуль 2	34	8	8			16	2
Змістовий модуль 3. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ВИДІВ ІГОР ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ							
Тема 8. Ігри дітей раннього віку та їх	8	2	2			4	

педагогічний супровід							
Тема 9. Методика організації творчих ігор	8	2	2			4	
Тема 10. Методика організації ігор за готовими правилами	8	2	2			4	
Тема 11. Українські народні ігри	8	2	2			4	
Модульний контроль 3	2						2
Разом за модуль 3	34	8	8			16	2
Змістовий модуль 4. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ФОРМ ІГОР ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ							
Тема 12. Організація ігрових квестів в роботі з дітьми дошкільного віку	8	2	2			4	
Тема 13. Особливості організації гри-стратегії в роботі з дітьми	8	2	2			4	
Тема 14. Педагогічний супровід ігор дітей з особливими освітніми потребами	8	2	2			4	
Модульний контроль 4	2						2
Разом за модуль 4	26	6	6			12	2
Усього	120	28	28			56	8

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Самостійні	
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ							
Тема 1. Методологічні основи теорії ігрової діяльності дітей	6	2				4	
Тема 2. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку та етапи її розвитку	8					8	
Тема 3. Класифікація ігор дітей дошкільного віку	10		2			8	
Разом за модуль 1	24	2	2			20	
Змістовий модуль 2. ПЕРЕДУМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ							
Тема 4. Програмові вимоги до організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку	8					8	
Тема 5. Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей дошкільного віку	8	2				6	
Тема 6. Планування ігрової діяльності дітей	10		2			8	
Тема 7. Організація ігрового простору	8					8	
Разом за модуль 2	34	2	2			30	
Змістовий модуль 3. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ВИДІВ ІГОР ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ							
Тема 8. Ігри дітей раннього віку та їх педагогічний супровід	8		2			6	
Тема 9. Методика організації творчих	8	2				6	

ігор							
Тема 10. Методика організації ігор за готовими правилами	8					8	
Тема 11. Українські народні ігри	8					8	
Разом за модуль 3	32	2	2			28	
Змістовий модуль 4. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ФОРМ ІГОР ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ							
Тема 12. Організація ігрових квестів в роботі з дітьми дошкільного віку	10		2			8	
Тема 13. Особливості організації гри-стратегії в роботі з дітьми	8					8	
Тема 14. Педагогічний супровід ігор дітей з особливими освітніми потребами	12	2				10	
Разом за модуль 4	30	2	2			26	
Усього	120	8	8			104	8

5. Програма навчальної дисципліни

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лекція 1. Методологічні основи теорії ігрової діяльності дітей

Значення теорії ігрової діяльності дітей для дошкільної освіти. Сутність термінологічного словосполучення «теорія ігрової діяльності» Зміст поняття «методологія теорії ігрової діяльності». Визначення вихідних позицій теорії ігрової діяльності. Характеристика вихідних теорій сучасної наукової інтерпретації ігрової діяльності (Л.Артемова, Р. Жуковська, Т. Маркова, Н. Михайленко, Е.Костяшкін, Б.Кобзар, О.Огородніков, К.Агафонова, Л.Веденісова, Р.Зіміна, В.Чубенко та ін.). Принципи, об'єктивні закони і закономірності та наукові підходи в методологічному забезпеченні теорії ігрової діяльності. Категоріально-понятійний апарат теорії ігрової діяльності.

Ключові поняття теми: методологія ігрової діяльності, теорія ігрової діяльності, принципи, закони та закономірності.

Рекомендована література:

Основна: 2, 4

Додаткова: 3, 5, 6

Семінарське заняття 1. Методологічні основи теорії ігрової діяльності дітей

План заняття

1. Принципи, об'єктивні закони і закономірності в методологічному забезпеченні теорії ігрової діяльності.
2. Характеристика основних освітніх підходів до ігрової діяльності у ЗДО.
3. Значення теорії ігрової діяльності дітей для дошкільної освіти.

Практична складова

Вікторина «Стежками дитячої гри»

Рекомендована література:

Основна: 1, 4.

Додаткова: 3, 5

Лекція 2. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку та етапи її розвитку

Основні складові педагогічної теорії ігрової діяльності дітей як системна цілісність. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Характеристика структурних компонентів ігрової діяльності (мотиваційний, цільовий, змістовий, процесуально-операційний, контрольо-оцінний, результативний). Середовище як об'єктивна умова розгортання гри. Вплив середовища на гру. Функції ігрової діяльності. Характеристика тенденцій розвитку ігрової діяльності в онтогенезі. Об'єктивні закони та закономірності, за якими розгортається гра. Критерії класифікації ігор дітей. Теорія ігрової діяльності дітей її прикладному педагогічному значенні.

Ключові поняття теми: структура ігрової діяльності, компоненти ігрової діяльності, ігрове середовище, функції гри, розвиток ігрової діяльності, закон соціальної обумовленості гри.

Рекомендована література:

Основна: 3, 4.

Додаткова: 3, 4.

Семінарське заняття 2. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

План заняття

1. Характеристика структури ігрової діяльності дітей як системного явища.
 - Мотиваційний компонент гри.
 - Особливості цільового компоненту ігрової діяльності.
 - Змістовий (когнітивний) компонент ігрової діяльності.
 - Характеристика процесуально-операційного компоненту.
 - Контрольно-оцінний компонент гри.
 - Результативний компонент ігрової діяльності.

Практична складова

Моделювання ігрових ситуацій відповідно до заданої структури.

Рекомендована література:

Основна: 3, 4.

Додаткова: 3, 4.

Лекція 3. Класифікації ігор дітей дошкільного віку

Сутність *класифікації* ігор дітей дошкільного віку та її педагогічне значення. Проблема класифікації дитячих ігор в історії вітчизняної педагогіки. Структура гри як критеріальна основа класифікації ігор дітей. Поділ ігор дітей дошкільного віку на дві системи утворюючі групи. Особливості творчих ігор дітей. Якісна характеристика ігор за готовими правилами. Види творчих ігор. Видове розмаїття ігор за готовими правилами.

Ключові поняття теми: класифікація ігор дітей, структура гри як критерій класифікації, творчі ігри, ігри за готовими правилами.

Рекомендована література:

Основна: 1, 4.

Додаткова: 3, 5.

Семінарське заняття 3. Класифікація ігор дітей дошкільного віку як у психолого-педагогічна проблема.

План заняття

1. Історичний досвід класифікації дитячих ігор
2. Характеристика основних класифікаційних груп дитячих ігор.

Практична складова

Вікторина «Знавці ігор»

Рекомендована література:

Основна: 1, 4.

Додаткова: 3, 5.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ПЕРЕДУМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лекція 4. Програмові вимоги до організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку

Вплив наукового потенціалу в Україні на створення низки освітніх програм для дошкільних навчальних закладів, у яких уже означено проблему ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Мета і завдання роботи дошкільних навчальних закладів у чинних програмах, які рекомендовано Міністерством освіти і науки України.

Аналіз нормативно-правових документів, що розкривають особливості організації ігрової діяльності дітей в різних вікових групах в умовах ЗДО.

Ключові поняття теми: нормативно-правові документи, науковий потенціал.

Рекомендована література:

Основна: 4.

Додаткова: 4.

Семінарське заняття 4. Сучасне програмно-методичного забезпечення ігрової діяльності.

План заняття

1. Аналіз змісту програмного забезпечення ігрової діяльності у чинних програмах ЗДО України та назвати спільне й відмінне у ньому.

2. Аналіз сучасного методичного забезпечення ігрової діяльності в освітньому процесі ЗДО (методичні посібники Л. Артемової, Т. Піроженко та ін.; аналіз змісту періодичних видань).

Практична складова

Складання порівняльної таблиці за заданими параметрами.

Рекомендована література:

Основна: 1

Додаткова: 5.

Лекція 5. Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей дошкільного віку

Діагностичні методики для виявлення ігрових умінь та ігрових навичок дітей дошкільного віку. Особливості добору методик та способи їх обробки. Вимоги до складання протоколу спостережень за процесом ігрової діяльності, складання протоколу бесіди за тематикою гри.

Діагностика міжособистісних стосунків дітей в процесі гри. Особливості діагностування дітей різного віку.

Ключові поняття теми: діагностика, ігрові вміння, ігрові інтереси, діагностичні методики.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3.

Додаткова: 3, 4, 7.

Семінарське заняття 5. Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей різних вікових груп

План заняття

1. Характеристика критеріїв та показників сформованості ігрових умінь дітей дошкільного віку.

2. Аналіз діагностичних методик для дослідження ігрових інтересів та ігрових умінь.

Практична робота (на базі ЗДО)

Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей різних вікових груп, обробка результатів.

Рекомендована література:

Основна: 1,4.

Додаткова: 2,3.

Лекція 6. Планування ігрової діяльності дітей

Теоретичні основи побудови перспективного та календарного плану

роботи вихователя. Види планування. Особливості включення в перспективний план роботи з організації ігрової діяльності. Складання тематичного плану роботи з організації ігрової діяльності.

Вимоги до планування роботи з організації ігрової діяльності дітей в різних вікових групах.

Ключові поняття теми: планування, перспективний план роботи, тематичний план роботи.

Рекомендована література:

Основна: 4.

Додаткова: 4.

Семінарське заняття 6. Планування ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

1. Види планування у ЗДО.

2. Особливості створення в перспективного плану роботи з організації ігрової діяльності.

3. Складання тематичного плану роботи з організації ігрової діяльності.

4. Каталоги та картотеки ігор для дітей дошкільного віку.

Рекомендована література:

Основна: 1,4.

Додаткова: 2,3.

Лекція 7. Організація ігрового простору ЗДО

Розвивально-виховне ігрове середовище ЗДО. Педагогічна доцільність щодо створення розвивально-виховного ігрового середовища в дошкільному навчальному закладі. Ігровий простір ЗДО, зміст та його складники.

Характеристика основних компонентів ігрового простору в різних вікових групах відповідно до чинних нормативно-правових документів.

Ключові поняття теми: ігровий простір, ігрові реквізити, іграшки.

Рекомендована література:

Основна: 3, 4.

Додаткова: 2, 5, 7.

Семінарське заняття 7. Особливості створення ігрового середовища в різних вікових групах.

План заняття

1. Характеристика вимог до організації ігрового простору

2. Презентація досвіду роботи сучасних ЗДО в організації ігрового простору в різних вікових групах.

Практична складова

Моделювання ігрового середовища відповідно до заданих умов

Відвідування Київського музею іграшки.

Рекомендована література:

Основна: 1.

Додаткова: 1,5,6.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ВИДІВ ІГОР ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лекція 8. Ігри дітей раннього віку та їх педагогічний супровід

Види ігор дітей раннього віку. Вимоги до підбору ігор та ігрових атрибутів для дітей раннього віку. Особливості створення ігрового простору для дітей раннього віку.

Методика організації ігор різного типу в роботі з дітьми раннього віку. Особливості розвитку ігрових дій дітей раннього віку. Методика добору розвивальних ігор відповідно до індивідуальних особливостей дітей раннього віку.

Ключові поняття теми: ранній вік, ігрова дія, ігри дітей раннього віку.

Рекомендована література:

Основна: 4.

Додаткова: 4.

Семінарське заняття 8. Методика організації ігор різного типу з дітьми раннього віку

План заняття

1. Особливості розвитку ігрової діяльності дітей раннього віку
2. Характеристика ігор та іграшок для дітей раннього віку
3. Особливості підбору ігрових матеріалів для дітей раннього віку
4. Методика проведення ігор з дітьми раннього віку

Практична складова:

Моделювання ігрових ситуацій

Рекомендована література:

Основна: 2.

Додаткова: 5.

Лекція 9. Методика організації творчих ігор

Особливості розвитку творчих ігор в дошкільному дитинстві. Педагогічний супровід творчих ігор дітей дошкільного віку. Система педагогічних методів і прийомів керівництва. Забезпечення продуктивного функціонування всіх структурних компонентів ігрової діяльності. Методика керівництва сюжетно-рольовими, театралізованими та конструктивно-будівельними іграми дітей дошкільного віку.

Ключові поняття теми: творчі ігри, педагогічний супровід гри, методи і прийоми керівництва грою.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3.

Додаткова: 1, 3, 7.

Семінарське заняття 9. Педагогічний супровід творчих ігор

План заняття

1. Характеристика етапів розвитку сюжетно-рольових ігор.
 2. Прямий та непрямий супровід сюжетно-рольових ігор.
 3. Характеристика етапів організації театралізованих ігор.
 4. Правила організації театралізованих ігор.
 5. Методика організації театралізованих ігор в різних вікових групах
 6. Види конструктивно-будівельних матеріалів
 7. Етапи зведення споруд дітьми дошкільного віку
 8. Самостійні конструктивно-будівельні ігри дітей в різних вікових групах.
 9. Особливості збагачення ігрового досвіду дітей.
- Практична складова:
 Моделювання ігрових ситуацій
- Рекомендована література:**
 Основна: 2,5.
 Додаткова: 1,5,6.

Лекція 10. Методика організації ігор за готовими правилами

Роль ігор з правилами в навчанні та вихованні дітей дошкільного віку. Особливості педагогічного супроводу ігор з правилами. Етапи засвоєння правил дітьми дошкільного віку. Методика керівництва дидактичними та рухливими іграми дітей дошкільного віку.

Ключові поняття теми: ігри за правилами, правила гри, методи і прийоми керівництва грою

Рекомендована література:

Основна: 1, 3.
 Додаткова: 1, 3, 4.

Семінарське заняття 10. Керівництво іграми з правилами в різних вікових групах

План заняття

1. Характеристика ігор за правилами
 2. Методика організації ігор за правилами в різних вікових групах
- Практична складова
 Моделювання ігрових ситуацій.
 Вирішення педагогічних ситуацій.
- Рекомендована література:**
 Основна: 2,5.
 Додаткова: 1,5,6.

Лекція 11. Українські народні ігри

Типологія та класифікація українських народних ігор. Символіка української народної гри. Особливості підбору українських народних ігор в роботі з дітьми дошкільного віку.

Методика організації українських народних ігор в різних вікових групах.

Ключові поняття теми: українська народна гра, народна символіка.

Рекомендована література:

Основна: 4.

Додаткова: 4.

Семінарське заняття 11. Методика організації народних ігор в різних вікових групах.

План заняття

1. Класифікація українських народних ігор.
2. Специфіка адаптації та організації народних ігор з дітьми різних вікових груп.

Практична складова

Моделювання ігрових ситуацій.

Рекомендована література:

Основна: 1, 4.

Додаткова: 5,6.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ФОРМ ІГОР ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лекція 12. Організація ігрових квестів в роботі з дітьми дошкільного віку

Аналіз поняття «квест». Типологія ігрових квестів: лінійний, штурмовий, комбінований. Особливості створення квестових маршрутів для дітей різного віку.

Вимоги до квестових завдань та їх структура. Особливості створення ігрових підказок та їх розташування.

Методика проведення ігрових квестів з дітьми різних вікових груп.

Ключові поняття теми: квест, ігровий квест, типи квестів.

Рекомендована література:

Основна: 4.

Додаткова: 4.

Семінарське заняття 12. Підготовка та проведення ігрових квестів в різних вікових групах

План заняття

1. Характеристика видів квестів: штурмовий, лінійний, коловий
2. Вимоги до завдань квестів різних категорій
3. Особливості організації квестів різних видів з дітьми дошкільного віку.

Практична складова

Складання та проведення ігрових квестів.

Рекомендована література:

Основна: 1.

Додаткова: 6.

Лекція 13. Особливості організації гри-стратегії в роботі з дітьми

Аналіз поняття «гра-стратегія». Структура гри-стратегії та етапи її організації. Вимоги до проблематики ігор. Особливості підготовчої роботи до гри-стратегії. Особливості організації ігор-стратегій з дітьми дошкільного віку в умовах ЗДО. Складання плану розгортання гри-стратегії.

Ключові поняття теми: гра-стратегія, етапи гри.

Рекомендована література:

Основна: 4.

Додаткова: 4.

Семінарське заняття 13. Підготовка та проведення ігор-стратегій в різних вікових групах.

План заняття

1. Етапи організації ігор-стратегій в роботі з дітьми дошкільного віку
2. Особливості підготовчої роботи до ігор-стратегій
3. Методика проведення ігор-стратегій в різних вікових групах

Практична складова

Складання та проведення ігор-стратегій.

Рекомендована література:

Основна: 1.

Додаткова: 6.

Лекція 14. Педагогічний супровід ігор дітей з особливими освітніми потребами

Аналіз поняття «інклюзія». Особливості роботи вихователя в інклюзивних групах. Вимоги до організації ігрової діяльності дітей з особливими освітніми потребами. Організація ігрового середовища в інклюзивних групах. Вимоги до особистості педагога.

Рекомендована література:

Основна: 4, 5.

Додаткова: 4.

Семінарське заняття 14. Організація ігрової діяльності в інклюзивних групах

План заняття

1. Особливості роботи з дітьми з особливими освітніми потребами
2. Ігровий простір в інклюзивній групі
3. Методика проведення ігор різного типу в інклюзивних групах.

Практична складова

Моделювання ігрових ситуацій.

Рекомендована література:

Основна: 4, 5.

Додаткова: 4.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів денної форми

навчання:

Вид діяльності студентів	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	4	4	4	4	3	3
Відвідування семінарських занять	1	3	3	4	4	4	4	3	3
Робота на семінарському занятті	10	3	30	4	40	4	40	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	10	1	10	2	20	1	10	1	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		–	71	–	93	–	83		71
Максимальна кількість балів: 318									
Розрахунок коефіцієнта: $318:100=3,18$									
Студент набрав 318 балів; Розрахунок $318: 3,18= 100$ балів; Оцінка за шкалою: А.									

6.2. Система оцінювання навчальних досягнень студентів заочної форми навчання:

Вид діяльності студентів	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	20	1	20	2	40	1	20	1	20
Разом		–	32	–	52	–	32		32
Максимальна кількість балів: 318									

Розрахунок коефіцієнта: $148:100=1,48$ Студент набрав 148 балів; Розрахунок $148: 1,48= 100$ балів; Оцінка за шкалою: А.	
---	--

6.3. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання для денної форми навчання:

№	Зміст завдання	Макс.кі ль-ть балів	Критерії оцінювання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
1.	Скласти інтелектуальну карту до обраної теми та упорядкувати власну класифікацію ігор (за допомогою сервісу wordart чи інших технологій).	10	Відповідність обраній темі 2 б. Структурованість 2 б. Якість змісту 3 б. Використання цифрових технологій 3б.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПЕРЕДУМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
1.	Дібрати 2 діагностичні методики для дослідження ігрових умінь дітей дошкільного віку, продіагностувати 5 дітей та обробити результати.	10	Відповідність методик меті дослідження 3 б. Наявність протоколів дослідження 3 б. Обґрунтованість висновків 4 б.
2.	Скласти перспективний план роботи з організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку на місяць.	10	Відповідність віку дітей 3 б. Відповідність нормативним документам 3 б. Обґрунтованість вибору ігор 4 б.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ВИДІВ ІГОР ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
1.	Розробити власний варіант психологічних ігор (2-3) чи гри-стратегії з дітьми дошкільного віку на вибір.	10	Відповідність змісту темі та віку дітей 2 б. Структурованість 2 б. Якість змісту 3 б. Використання цифрових технологій 3б.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ФОРМ ІГОР ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
1.	Розробити власний ігровий квест з дітьми дошкільного віку.	10	Відповідність змісту темі та віку дітей 2 б. Структурованість 2 б.

			Якість змісту 3 б. Використання цифрових технологій 3б.
--	--	--	--

6.4. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання для заочної форми навчання:

№	Зміст завдання	Макс. кількість балів	Критерії оцінювання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
1.	Скласти інтелектуальну карту до обраної теми.	10	Відповідність обраній темі 2 б.
	Упорядкувати власну класифікацію ігор (за допомогою сервісу wordart чи інших технологій).	10	Структурованість 2 б. Якість змісту 3 б. Використання цифрових технологій 3б.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПЕРЕДУМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
1.	Дібрати 2 діагностичні методики для дослідження ігрових умінь дітей дошкільного віку (раннього та старшого) та продіагностувати по 5 дітей кожної вікової категорії та обробити результати.	За кожною категорією по 10 балів, спільно 20 балів	Відповідність методик меті дослідження 3 б. Наявність протоколів дослідження 3 б. Обґрунтованість висновків 4 б.
2.	Скласти перспективний план роботи з організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку на місяць.	20	Відповідність віку дітей 7 б. Відповідність нормативним документам 7 б. Обґрунтованість вибору ігор 6 б.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ВИДІВ ІГОР ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
1.	Розробити власний варіант психологічних ігор (2-3) чи гри-стратегії з дітьми дошкільного віку на вибір.	20	Відповідність змісту темі та віку дітей 4 б. Структурованість 3 б. Якість змісту 6 б. Використання цифрових технологій 7б.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ФОРМ ІГОР ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
1.	Розробити власний ігровий квест з дітьми дошкільного віку.	10	Відповідність змісту темі та віку дітей 2 б.

			Структурованість 2 б. Якість змісту 3 б. Використання цифрових технологій 3б.
--	--	--	---

6.5. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

№	Форма проведення модульного контролю	Макс. кількість балів	Критерії оцінювання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
1.	Тест	25	Правильно обраний варіант відповіді (у разі закритого тесту) Правильно вписаний варіант відповіді (у разі відкритого тесту) 1 б. за кожен правильну відповідь.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПЕРЕДУМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
1.	Міні-дослідження «Ігрові інтереси сучасних дітей»	25	Доцільність обраних методик 5 б. Доказовість результатів дослідження 10 б. Обґрунтованість висновків 5 б. Презентабельність результатів 5 б.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ВИДІВ ІГОР ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
1.	Тест	25	Правильно обраний варіант відповіді (у разі закритого тесту) Правильно вписаний варіант відповіді (у разі відкритого тесту) 1 б. за кожен правильну відповідь.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ФОРМ ІГОР ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
1.	Тест	25	Правильно обраний варіант відповіді (у разі закритого тесту) Правильно вписаний варіант відповіді (у разі відкритого тесту) 1 б. за кожен правильну відповідь.

6.6. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Залік

Критерії оцінювання – за загальною кількістю балів.

Навчальні досягнення слухачів змістового модуля оцінюється за системою в основу якої покладено оцінювання рівня знань, умінь та навичок

у процесі виконання завдань на семінарських заняттях, принцип обов'язковості підсумкового контролю.

6.7. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю:

1. Розробіть графічну схему, яка проілюструє класифікацію ігор дітей дошкільного віку.
2. Розробіть базові складові протоколу аналізу ігрової діяльності дітей дошкільного віку.
3. Розробіть опитувальник для діагностики ігрових інтересів дітей (конкретний вік) дошкільного віку.
4. Опишіть чим мають бути обладнані наступні ігрові осередки, враховуючи специфіку віку дітей (3 роки, 6 років??):
 - *для сюжетно-рольових ігор*
 - *для настільних дидактичних ігор для театралізованих ігор*
 - *для настільних дидактичних ігор*
 - *для конструктивно-будівельних ігор*
 - *спортивний*
 - *музичний осередок*
 - *куточок відпочинку*
5. Розробіть план можливого поліфункціонального використання таких іграшок: пластмасові кубики, резиновий м'яч.
6. Оберіть одну іграшку, яку ви порекомендували б для дітей трьох років та одну – яку не рекомендували б для дітей. Обґрунтуйте свій вибір,
7. Розробіть модель ігрового осередку для дітей дошкільного віку у вигляді графічної план-схеми кімнати (вік дітей за вибором). Обґрунтуйте.
8. Складіть перелік ігор на день (вказати вид гри, назву, мету). Вік дітей за вибором.
9. Створіть перелік видів робіт, що можуть слугувати збагаченням ігрового досвіду (попередня робота) для сюжетно-рольової гри "Кухня" для дітей 5 років.
10. Складіть картотеку ігор (ігри-наслідування, ігри-емпатії, ігри-імітації тощо) для підготовки дітей дошкільного віку до театралізованої

діяльності за казкою "Ріпка" для дітей 4-5 років.

11. Оберіть один з кращих, на вашу думку, сучасних конструкторів для дітей дошкільного віку, охарактеризуйте його, визначте доцільність використання у молодшій, середній та старшій групах.

12. Складіть текст для будь-якої словесної гри для дитини 4-5 років, обґрунтуйте свій вибір.

Приклади тестових завдань:

1. Природа гри має:
 - 1) біологічний характер;
 - 2) соціальний характер;
 - 3) *соціальний і біологічний характер.*

2. Встановіть відповідність:

А. Творчі ігри	1) рухливі;
Б. Ігри з правилами	
	2) сюжетно-рольові;
	3) дидактичні;
	4) будівельно-конструктивні

6.8. Шкала відповідності оцінок

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 68	«задовільно»	E
69 – 74		D
75 – 81	«добре»	C
82 – 89		B
90 – 100	«відмінно»	A

7. Навчально-методична картка дисципліни

7.1. Навчально-методична картка дисципліни для денної форми навчання:

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II				
Назва модуля	Теоретичні основи організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку			Передумови організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку				
Кількість балів за модуль	71 бал			93 бали				
Теми лекцій	Методологічні основи теорії ігрової діяльності дітей 1 б.	Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку 1б.	Класифікація ігор дітей дошкільного віку 1 б.	Програмові вимоги до організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку 1 б.	Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей дошкільного віку 1 б.	Планування ігрової діяльності дітей 1 б.		Організація ігрового простору 1б.
Теми семінарських занять	Теоретичні основи ігрової діяльності. 11б.	Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку. 11б.	Класифікація ігор дітей дошкільного віку як психолого-педагогічна проблема 11б.	Сучасне програмно-методичного забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку 11 б.	Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей різних вікових груп 11б.	Ігри в структурі педагогічного процесу ЗДО 11б.	Особливості тематичного планування ігрової діяльності 11б.	Особливості створення ігрового середовища в різних вікових групах 22 б
Самостійна робота	10 б.			20 б.				
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)				

Модулі	Змістовий модуль III				Змістовий модуль IV		
Назва Модуля	Особливості організації різних видів ігор дітей дошкільного віку				Особливості організації різних форм ігор для дітей дошкільного віку		
Кількість балів За модуль	83 бали				71 бал		
Теми Лекцій	Ігри дітей раннього віку та їх педагогічний супровід 1 б.	Методика організації творчих ігор 1 б.	Методика організації ігор за готовими правилами 1 б.	Українські народні ігри 1 б.	Організація ігрових квестів в роботі з дітьми дошкільного віку 1 б.	Особливості організації гри-стратегії в роботі з дітьми 1 б.	Педагогічний супровід ігор дітей з особливими освітніми потребами 1 б.
Теми семінарських Занять	Методика організації ігор різного типу з дітьми раннього віку 11 б.	Педагогічний супровід творчих ігор 11 б.	Керівництво іграми з правилами в різних вікових групах 11 б.	Методика організації народних ігор в різних вікових групах 11 б.	Підготовка та проведення ігрових квестів в різних вікових групах 11 б.	Підготовка та проведення ігор-стратегій в різних вікових групах. 11 б.	Організація ігрової діяльності в інклюзивних групах 11 б.
Самостійна робота	10 б.				10 б.		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)				Модульна контрольна робота 4 (25 балів)		
Підсумковий контроль	ЗАЛІК Загальна кількість 318 балів. Розрахунок 318: 3,18= 100 балів; оцінка за шкалою: А.						

7.2. Навчально-методична картка дисципліни для заочної форми навчання:

Модулі	Змістовий модуль I	Змістовий модуль II	Змістовий модуль III	Змістовий модуль IV
Назва модуля	Теоретичні основи організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку	Передумови організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку	Особливості організації різних видів ігор дітей дошкільного віку	Особливості організації різних форм ігор для дітей дошкільного віку
Кількість балів за модуль	32 бали	52 бали	32 бали	32 бали
Теми лекцій	Методологічні основи теорії ігрової діяльності дітей 1 б.	Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей дошкільного віку 1 б.	Методика організації творчих ігор 1 б.	Педагогічний супровід ігор дітей з особливими освітніми потребами 1 б.
Теми семінарських занять	Класифікація ігор дітей дошкільного віку як психолого-педагогічна проблема 11 б.	Особливості тематичного планування ігрової діяльності 11 б.	Методика організації ігор різного типу з дітьми раннього віку 11 б.	Підготовка та проведення ігрових квестів в різних вікових групах 11 б.
Самостійна робота	20 б.	40 б.	20 б.	20 б.
Підсумковий контроль	ЗАЛІК Загальна кількість балів 148. Розрахунок 148: 1,48= 100 балів; оцінка за шкалою: А.			

8. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк ; авт. колектив: Г. В. Беленька [інш.]; наук, ред.: Г. В. Бєленька, М. А. Машовець ; Мін. осв. і науки України ; Київ, ун-т ім. Б. Грінченка. – Київ : Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2020 – 440 с.
2. Гра дошкільника: теорія і практика. Дайджест 5 / Упор. Г. І. Григоренко. – Запоріжжя ТОВ «ЛПС», 2007. – 196 с.
3. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку / 2-ге вид., зі зм. та доп. / авт.-упор. А. П. Бузова. – Тернопіль: Мандрівець, 2013. – 296 с.
4. Павелків Р. В. Гра як провідна діяльність дітей дошкільного віку // Дитяча психологія : навч. посіб. / Р. В. Павелків, О. П. Цигипало. - К. : Академвидав, 2011. – 373 с.

Додаткова література:

1. Гончаренко А. М. Граємо разом – з іграшками та без них / А. М. Гончаренко // Дошкільне виховання. –2014. – № 2. – С. 10-12.
2. Ігрова діяльність у дошкільній освіті п'ятирічних дітей (педагогічний супровід до програми «Дитина») : навч.-метод. посіб. / [Г.В. Беленька та ін. ; за заг. ред. Н.В. Кудикіної] ; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, Пед. ін-т. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 219 с. – Бібліогр. в кінці розд. – 230 с.
3. Методична скарбничка вихователя – 2017-2818. – №1-12.
4. Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти. Навчально-методичний посібник / За ред. Г. С. Тарасенко. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. – 320 с.
5. Піроженко Т. О. Ігрова діяльність дошкільника. Старший дошкільний вік: навч-метод. посіб. / Т. О. Піроженко, К. В. Карасьова. – К.: Генеза, 2014. – 96 с.
6. Стаєнна О. Ігрова діяльність дошкільників: сучасний формат / Олена Стаєнна // Вихователь-методист дошкільного закладу . – 2018. – № 10. – С. 38-42.